

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

XXIV. De ea quam in ariditate & desolationibus in oratione, cum Dei voluntate nos habere oportet, conformitate, & quid ariditatis, & desolationis nomine intelligamus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

semper nostrum omnib. in rebus esse so-
latium & confortatio debet, vt dicamus,
Deus hoc vult, Deus hoc facit, Deus hoc
precipit, Deus hoc nobis immittit; erit
ergo mihi hoc acceptissimum. Alia ergo
ratione opus nō est, ad omnia æquissimo
animo acceptanda.

Notant Patres in illa Psalmographi
verba, *Et dilectus quemadmodū filius vni
cornium*, Deum se vnicorni merito assi-
milare: q̄ animal hoc cornu suum infra
oculos habeat, sic vt videat quæ & vbi fe-
riat; taurus vero, q̄ cornua supra oculos
habeat, minime videt vbi ea figat. Ad-
hæc, quemadmodum Monoceros cor-
nu quo ferit sanat, ita Deus plagas im-
mittendo salutem dat.

Hęc porro nostri cum Deo conformi-
tas, & humilis ad flagella recipienda sub-
missio, a deo Deo Opt. Max. placent, vt e-
ius intuitu & causa, sæpe Dominus fla-
gella auferat, nosq; castigare omittat In
historiis Ecclesiasticis scriptum est, Atti-
la Hunnorum Regi, qui varias orbis va-
stauit provincias, seq; metum orbis, &
flagellum Dei appellabat, cum ad Treas
Campaniæ Gallicæ urbē accederet, san-
ctum Lupum, eius urbis Episcopum, pō-
tificio ornatum inductum, vniuerso cum
Clero suo obuiā prodūisse, ab eoq; petiisse,
Quis es tu, qui turbas orbem, cumq;
destruis? Cui Attila, Ego sum flagellum
Dei. Tum Lupū ei portas aperiri iussisse,
dicendo, *Bene veniat flagellū Domini mei.*
Milites autem eius urbem ingressos, ita à
Deo fuisse excæcatos, vt eā sine vilo ma-
lificio & noxa transierint. Etsi enim At-
tila esset flagellum Dei, noluit tamen fla-
gellam esse iis, qui ipsum tanta animi
submissione, ceu flagellū suū recipiebāt.

CAPVT XXIV.

*De ea, quam in ariditate & desola-
tionibus in oratione, cum Dei vo-
luntate nos habere oportet confor-
mitate: & quid ariditatis & deso-
lationis nomine intelli-
gamus.*

NON solum eum Dei voluntate in
rebus exterioribus, naturalibus &
humanis conformari debemus, verum
etiam in iis, quæ quandam sanctitatis
speciem includere multis videntur, ma-
gis magisque desiderare, in bonis in-
quam spiritualibus & supernaturalibus;
puta in consolationibus diuinis etiam
in ipsis virtutibus, in ipso quoque ora-
tionis dono. in interiori animæ nostræ
pace, quiete & tranquillitate, denique
in cæteris charismatibus donisque spi-
ritualibus.

At petet aliquis num in id genus rebus
propria voluntas, & inordinatus sui a-
mor habere locum queat, vt eum, etiam
his in rebus necesse sit moderari? Respō-
deo, habere posse. Et hinc ad oculum pa-
tebit, quanta sit amoris proprii malitia,
cum suæ malignitatis virus etiam rebus
a deo sanctis non vereatur adspargere.
Consolationes & gustus spirituales ma-
xime bonæ sunt, quod earum ope facili-
negotio, omnes terrenarum rerum volu-
ptates & consolationes (quæ vitiorum
sunt velut esca & alimentum) anima re-
iiciat ac detestetur, & ad viam manda-
torum Domini leuiter agileretque pec-
currendam animeretur ac vigoretur, iuxta
illud Prophetæ, *Viam mandatorum tuo-
rum cucurri, cum dilatasti cor meum.* Per
læticiam quippe & consolationem spiri-
ritualem cor humanum dilatatur ac di-
stenditur, sicut è diuerso per tristitiam
contrahitur & angustatur. Ait ergo Pro-
pheta Dauid, consolationes diuinas sibi
velut alas fuisse, quarum adminiculo per
viam virtutis & mandatorum Dei cito
curreret, & quodammodo volaret.

Potest adhæc quis spiritualium con-
solationum ope voluntatem frangere,
appetitus effrænes refrænare, carnem la-
sciuientem mortificare, maiori denique
cum robore ac constãtia crucem & affli-
ctiones occurrentes ferre. Hinc spiritus
consolationes & delicias iis potissimum
dare Deus solet, quibus graues labores,
afflictiones, & tribulationes postea mis-
surus est, vt illarum ope ad has bene ge-

*Amor pro-
prius etiam
in sanctissi-
mis rebus se
prodit.*

*Voluptates
vitiarum nu-
trimentum.*

Psal. 118. 32.

*Consolati
cor dilatans.*

*Consolationes
animam re-
borant.*

nerose & cum fructu ferendas præparen-
tur ac disponantur.

*Incipientes
consolationi-
bus præsum-
nendi.*

Sic suos Redemptor Iesus discipulos
gloriosa sua transfiguratione in monte
Tabor ante voluit consolari, vt postea
cum eum probrosa patientem & in cru-
ce morientem viderent, minime turbare-
tur. Sic quoque videmus, spirituales has
consolationes à Deo dari, vt his efficaciter
eos inducat ad terrenas delectationes,
cœlestium causa, repudiandas: quos de-
inde iam amoris sui rei constrictos, &
profundis virtutum radicibus actis, mi-
ris ariditatibus exercere & probare con-
suevit, vt sic plus humilitatis & patientiæ
acquirant, ac maius gratiæ gloriæque in-
crementum recipere mereantur, Deo pure
ac sine vllis consolationibus feruendo.

*Proficientes
exercendi de-
solationibus.*

*Consolationi-
bus Deus in-
spiciens è
mundo extra-
his.*

Atq; hæc est ratio, cur nonnulli in prin-
cipio, dum primum Religionis habitum
assumerent, & fortasse etiam adhuc ex-
tra eam, dum hæc eius assumenda deside-
ria haberent, maiores consolationes, &
gustus spirituales vberiores in se sentirer, vt
quam postea: quod tunc eos Deus iuxta
ætatis exigentiam tractaret, paruulo cū
lacte eos lactando, vt illius suauitate eos
illectos à mundi deliciis diuelleret & ab-
lactaret, fastidium que quoddam eius ip-
sis ingeneraret, quo quidquid mundi est
proculcarent: at quia postea cibos duriores
possunt digerere, & panem mordere
crustatum, hinc esca grandium eos Deus
pascit. Hunc, aliosue similes ob fines, cō-
solationes & gustus spirituales Deus cō-
cedere consuevit vnde etiam communi-
ter nobis sancti Patres consulunt, vt in
tempore consolationis ad tempus turbi-
dum ac tribulationis nos disponamus,
quemadmodum tempore pacis ea quæ
bellum necessaria & oportuna sunt, para-
ri solent: propterea quod consolationes
quoddam tentationum ac tribulationū
esse solent peruigilium ac præludium.

*Tempore con-
solationis fru-
tur ac tribula-
tiones præco-
gita.*

Adeo vt consolationes spirituales per
bonæ sint, magna que commoda adferat,
modo rite debiteque iis vti nouerimus;
hinc dum eas Dominus largiretur, ma-

gna cum animi gratitudine ac gra-
tiarum actione recipienda sunt. Si quis
vero in iis sisteret, & eas sicut solius recrea-
tionis causa desideraret, ob gustum vide-
licet & delectationem, quam in iis ani-
ma sentit, malum id foret, culpandum, &
inordinatus quidam amor proprius.

Quemadmodum si quis in actionibus
ad vitam humanam necessariis, puta co-
medere, bibere, dormire, aliisque eius ge-
neris, non alium finem haberet, quam
voluptatem, culpa & vitium foret; ita
quædam gula spiritualis species esset, si
quis sibi in oratione hos gustus & con-
solationes præstitueret. neque enim ea
sunt ob nostram delectationem & volu-
ptatem desideranda vel capienda, sed vo-
luntatem desideranda vel capienda, sed vo-
luntatem desideranda vel capienda, sed vo-
luntatem desideranda vel capienda, sed vo-
luntatem desideranda vel capienda, sed vo-

Atque vt æger, cibum omnem neces-
sarium abhorrens, non parum gaudet
cum aliquomodo is illi sapere incipit, nō
tam ob eius saporem, quam quod appeti-
tum is excitet, vt comedere valeat vi-
tamque per cibum conseruare: pari mo-
do Dei seruus non adeo consolationem
spirituale desiderare debet, vt in ea sistat,
quam vt cœlesti illa refrigeratione ani-
ma eius ad in via virtutibus laborandum,
& firmiter stabileret; in ea persistens,
animetur & confortetur. Atq; ita deside-
rantur delectationes non tam propter
ipsas delectationes, quam propter maio-
rem Dei gloriam, & in quantum ea ad ma-
iorem eius honorem & gloriam cedunt.

Adde insuper, esto quis etiam hæc
cōsolationes spirituales, eo quo diximus
modo, & ob fines declaratos, qui sancti
& boni sunt desideret, quendam tamen
in huiusmodi desideriis excessum, & a-
moris proprii inordinati mixturam esse
posse: vt dum quis eas perdit, efficitur,
& anxie nimis concupiscit, adeo vt, si il-
lis careat, non sit tam contentus, nec tam
cum Dei voluntate conformis, sed que-
rulus, inquietus, quiritabundus, & mo-
rosus Affectus hic & concupiscentia spi-
ritualis, inordinata est: neque enim ita
anxie, inordinate & vehemeter erga hos
spiri-

Spiritus gustus & consolationes quis ferri debet, vt hoc animæ eius pacem quietem, & plenum cū Dei voluntate consensum impediatur; cū eas ipse dare nolit. Melius quippe est Dei voluntatem sequi, quam omnia ista habere; & cōducibilis, vt se quis cum eo quod Deus vult, conformet, eoque contentus sit.

Quod autem de gustibus, & spiritualibus consolationibus dico, etiam est de dono orationis, deque eo quem ad eandem habere volumus, ingressu, itē de interiori animæ pace, quiete & tranquillitate, deque aliis donis ac prerogatiuis spiritualibus intelligendum. Quia etiam in harum omnium rerum desiderio inordinatus quidam affectus & cupiditas locum habere potest; quando scilicet eam vehementer, anxie & impatienter desiderantur, vt, nisi quis quod desiderat consequatur, conqueratur, & morosus, male contentus, atque à diuina voluntate dissentiens incedat.

Proinde, per gustus & consolationes spirituales, in præsens non solum deuotionem, & sensibiles gustus & consolationes intelligemus, verum etiā ipsam orationis substantiam ac donum, & quod ea qua vellemus, quiete & tranquillitate eam primo auspiciari, & dein in ea pergere possimus. Imo vero de hoc præcipue iam agemus, ostensuri, quomodo in eos cum diuina voluntate conformare, non autem impatienti quadam cupiditate, aut nimio angore erga illud ferri debeamus. Etenim vnusquisque facile gustus, consolationes & deuotiones sensibiles repudiaret, si modo ipsam orationis substantiam consequi posset, cuiusque in se fructum sentiret. Norunt enim omnes, orationem non consistere in id genus gustibus, neque in illis deuotionibus & tenerioribus affectibus: vnde etiam ad hoc exigua opus est virtute, sed in ea, vt quis instar saxi durus, & tanta cum ariditate ad orationem accedat, & in ea post versetur, vt nullum prorsus in ea gustum inuenire posse, sed Deus se ab illo velut subduxisse, & vultum suum absco-

dise videatur, atque adeo super se iam venisse putet maledictionem illam, quam suo olim populo Deus comminabatur, dicens, *Dabo vobis cælum de super sicut ferrum & terram æneam.* Maiori sane ad hoc opus est virtute, maiore animi robore. Credunt siquidem hi, cælum sibi factum esse ferreum, & terram æneam, quod illud nullam aque, qua cor eorum emollescat, guttam super eos pluat, hæc vero nullū, quo se cōseruent, fructum progerminet; sed in continua quadam sterilitate & ariditate versentur.

Et insuper, nō modo sicci & aridi sunt, verum etiam interdum tales distractiones, ac tantam cogitationum, & subinde etiam maxime sædarum & turpium varietatem sentiunt, vt non aliter ad orandum accedere videantur quam vt omnigenis tentationibus vexentur & inquietentur. Si ergo illis cōsulas, vt tunc temporis de morte & cruce Iesu Christi meditentur, quod hac vna cogitatione alia illa soleant dispelli, dicent: Hoc faciendum noui & ego: sane si hoc facere possem, quid mihi deesset? Interdum namque ita quis in oratione aridus est, vt ne quidem de hoc valeat cogitare: vel, esto de eo cogitet, & in memoriam reducere procuret, nihil horum ipsum moueat, nihil attentionem creet, aut aliquam in eo impressionem faciat. Atque hoc est, quod hic desolationis, ariditatis, & derelictionis spiritualis nomine dicimus; & in hoc opus est vt nos etiam cum Dei voluntate conformemus.

Est hoc magni momenti punctum: vt-pote communis querela & expostulatio, & vna de maximis afflictionibus eorum qui orationi student: omnes namque gemunt, & se deplorant, dū in hoc statu & angustis se inueniunt. Quod n. hinc tanta tamque p̄clara orationis bona & laudes referri audiāt, & p̄t illa p̄cedit, ita & hodie minē toto die, imo tota vita, se habere; simul etiā intelligāt, vnā hęc de præcipuis esse medijs, q̄ cum ad p̄p̄iam, tū ad proximi p̄fectū p̄curandū habemus: illinc vero tā p̄cul se (vt quide ipsi videntur) ab

Leuit. 26. 10.
Deut. 28. 25.

Cælum ferreū,
terra ænea
arida.

Distractioes
orationum.

In ipsa derelictione
Dei voluntati conformemur.

Oratio mensura & modum perfectionis.

Deus meus,
ut quid dereliquisti me.

orationis studio videat abesse, dolent & contristantur sibi; persuadentque Deus eos dereliquerit, & ipsorum penitus sit oblitus; atque adeo timet, ne eius amicitia & gratia exciderint, quod se nullum amplius apud eum habere accessum & locum credat. Unde vero non parum tentatio ipsorum accrescit, quod alios, paruo tempore, etiam pene sine ullo labore ac molestia, tantum in oratione videat proficere, se vero eum, omni sua contentione & conatu nihil profusus impetrare. Unde etiam alie, & quidam deteriores in illis tentationes enascuntur, vti sunt, de Deo interitum conquiri, quod hoc modo illos tractet; ipsum quoque orationis exercitium plane omittere velle, dum illi persuadent, non esse id suum quod tam male id ipsis succedat. Tunc vero omnia hec ipsis grauiora sunt, magisque cruciant, cum demon in memoria ipsis reducit, ipsosmet horum omnium causam esse, sequitur; non nisi ob suam culpam a Deo ita tractari. Multi hec animo dum agunt, in maxima viuunt desolatione & angore, & ab oratione non aliter discedunt, quam a tormeto & eculo, tristes, melancholici, & intolerabiles tunc sibi, tunc aliis, quibus eum conuertantur. Quocirca Deo dante huic tentationi & querelae iam respondemus, & prout licuerit satisfaciamus.

Tentationes
graves desolatorum.

CAPVT XXV.

In quo respondetur querela eorum,
qui hasce spiritus ariditates & desolationes in oratione sentiunt.

Consolatus
latetur, desolatus
tristatur.

PRIMO, non dico, vt, dum quis a Deo suo visitatur, non lateatur: quia certum est, eum quod iam dilecti sui presentia fruitur, non posse non gaudere & exultare: Rursus non dico, vt in eius absentia, quam se immixtis ariditatibus & tentationibus eum affigit, non doleat: video non fieri non posse, vt non propterea angatur & contristetur; cum ipsemet Redemptor Christus ob sui a Patre aeterno, dum afflictus in cruce pederet, derelictionem se conquefitus, clamans, *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* Sed hoc volo, vt aliquem nobis ex hac afflictione, amaritudine & probatione, qua non raro electos suos probare solet Omnipotens, fru-

Christus ipse
in derelictione
tristatus est.
Matth. 27.
46.

atque bonum colligamus, & magnam dum adueniunt animi constantiam preferamus, cum de Deo Opt. Max. voluntate nos conformando, dicamus, *Veruntamen non sicut ego volo, sed sicut tu.* Prefertim quod sanctitas & perfectio non in consolationibus aut sublimi eminenti; orandi modo consistat; neque ad hanc nos per se perfectio & perfectio mensura debeat demereri, sed duntaxat ad vnam veri amoris Dei, quod non in id genus rebus, sed tantum in intima veraque vnione, & totali eius voluntate Dei conformitate, tam in amaritudine, quam dulcedine, tam in aduersis, quam prosperis, consensu situs est: vt nimirum aequaliter a manu eius accipiamus cum cruce & derelictione spirituale, tum delicias, fauores & consolationem, tam illi ob hanc, quam illi ex toto animo gratias agendo: *Si me vis esse in te rebus, sis benedictus. Et si me vis esse in luce, sis benedictus; Et si me vis tribulari, sis etiam, semper benedictus.* Ita nobis id consulit Apostolus, *omnibus inquit gratias agite: hac est enim voluntas Dei in Christo Iesu in omnibus vobis.* Ita si haec Dei sit voluntas, quod amplius desideremus? Cur ite viuimus, quia vt Deo placeamus? Qui si vitam meam pro semita hac oblectam & scabrosam deducere velit, non est quod aliam clariorem & molliorem desideret. Hunc Deus per viam lucidam, & quod arrideat, incedere vult, me vero per hanc desertam, tenebrosam & omni consolatione destitutam deducit, & sterilitatem tamen meam cum illius fecunditate non commutarem. Ita sentiunt & loquuntur ij qui oculos veritati apertos habent, & hoc modo se consolantur. Unde bene R. D. M. Auita: *Si nobis Dominus oculos aperiret, quod hinc sole meridiano clarius appareret, omnia quae in terra calos continetur, nimis quam vilia esse quae vt a quopiam mortalium desideret, ut possideretur, si Dei voluntas ab eis absterret, contra hunc est, esto etiam minimum & amarissimum, quin si in uina voluntas cum eo conuicta sit, magni sit ualoris: infinites plus est, ad dignum, in aduersionibus, cruce, desolationibus, ariditatibus, & tentationibus iugiter viuere, si iam ipse sita uelit, quoscumque gustus, consolationes, & contemplationes habere, Dei voluntate cum eis non commutaret.*

At dicet aliquis, si scire hanc Dei voluntatem